

ADVIES VAN DE ASDO AAN HET COLLEGE VAN B&W VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

ALGEMEEN

Onderwerp	Programma Duurzaam Ooststellingwerf 2025-2030
Vorbereid door:	Themagroep Participatie
Advies:	Gevraagd
Advies gevraagd per:	13-05-2025
Uiterste adviesdatum:	19-06-2025
Advies uitgebracht op:	16-06-2025

ADVIES:

De ASDO geeft een positief advies over het programmaplan Duurzaam Ooststellingwerf 2021-2025, thema Sociale Duurzaamheid. Het toevoegen van dit thema zien we als een positieve uitbreiding op het plan van 2021. De onderscheiden speerpunten, hieraan gekoppelde doelen en uitvoeringsactiviteiten geven voldoende inzicht in de wijze waarop invulling gegeven zal worden aan dit nieuwe thema.

INLEIDING

In Ooststellingwerf wordt sinds 2021 gewerkt aan het programma Duurzaamheid. Hiervoor is een programmaplan opgesteld: Programma Duurzaam Ooststellingwerf 2021-2025. Voor de periode van 2025-2030 is een nieuw programmaplan opgesteld. Het nieuwe plan sluit nauw aan en bouwt voort op het in 2021 ingezette beleid voor de thema's energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire samenleving. Daarnaast zijn drie nieuwe thema's toegevoegd: biodiversiteit, duurzaam landelijk gebied en sociale duurzaamheid.

In het programmaplan wordt sociale duurzaamheid omschreven als het menselijke aspect van duurzaamheid. Hierbij wordt aangegeven dat het belangrijk is dat alle inwoners toegang krijgen tot duurzame voorzieningen en gelijke kansen hebben. Duurzaamheidsmaatregelen moeten bijdragen aan het welzijn van alle inwoners, nu en in de toekomst. Als doel voor 2030 is geformuleerd: een duurzame en gezonde samenleving is voor iedereen toegankelijk.

Om dit vorm te geven zijn vier speerpunten geformuleerd:

- Duurzaamheid voor iedereen toegankelijk
- Inwoners, jong en oud, zijn zich bewust van hoe zij positief kunnen bijdragen aan een duurzaam Ooststellingwerf
- Lokaal, vers en onbewerkte voeding is voor alle inwoners beschikbaar.
- Inwoners hebben toegang tot duurzame woningen in een groene, biodiverse leefomgeving
- Inwoners zetten zich met lokale duurzaamheidsinitiatieven in voor de samenleving en hun omgeving.

Per speerpunt zijn doelen geformuleerd en is in hoofdlijnen aangegeven op welke wijze aan deze doelen gewerkt gaat worden de komende jaren (middels uitvoeringsplannen).

Leden van de werkgroep participatie van het ASDO hebben in voorbereiding voor dit advies een toelichting gehad op een conceptversie van het programmaplan op 28 maart j.l. met verantwoordelijke beleidsambtenaren. Daarnaast zijn zij aanwezig geweest bij de themabijeenkomst van de gemeente op 13 mei 2025.

ARGUMENTEN BIJ HET ADVIES

Het toevoegen van het thema Sociale Duurzaamheid als thema binnen het brede programmaplan wordt positief onderschreven vanuit de ASDO. De brede omschrijving van het begrip sociale duurzaamheid en de hieraan gekoppelde speerpunten worden eveneens positief gewaardeerd. Aangezien het een nieuw thema is zal dan ook de interesse de komende jaren uitgaan naar de daadwerkelijke uitvoering en monitoring van de effecten.

Hierbij zijn o.i. de volgende aandachtspunten van belang:

- Voor het speerpunt duurzaamheid voor iedereen (inwoners hebben gelijke kansen en gelijke toegang tot duurzame voorzieningen) is als meetbaar doel de focus gelegd op de energetische kwaliteit van woningen. In de formulering van activiteiten is een verbinding gelegd met het Uitvoeringsplan Energietransitie Ooststellingwerf 2025- 2030 en worden inwoners ondersteund vanuit het OWO energiebureau bij verduurzamingsvraagstukken, zoals het aanvragen van subsidies. Ook zijn er vrijwillige energiecoaches beschikbaar om laagdrempelig mee te kijken naar mogelijkheden om energie te besparen in de woning. En vanuit de prestatieafspraken wordt gewerkt met woningcorporaties aan het verduurzamen van sociale huurwoningen.

Het ASDO ziet graag een heldere verbinding tussen de inzet vanuit bovengenoemd uitvoeringsplan met de doelstelling dat er inderdaad sprake is van gelijke kansen en gelijke toegang. Dit is een bredere verantwoording dan enkel de koppeling aan geformuleerde meetbare doelen.

- Naast het Uitvoeringsplan Energietransitie wordt gesproken over een Uitvoeringsplan Educatie en bewustwording én een Uitvoeringsplan Sociale Duurzaamheid. Het is niet goed navolgbaar waarom gekozen is voor een Uitvoeringsplan Sociale Duurzaamheid specifiek voor enkele speerpunten, terwijl het overkoepelende thema Sociale Duurzaamheid is. Advies om hier een andere benaming aan te geven.

- Bij het speerpunt ‘inwoners hebben toegang tot duurzame woningen in een groene, biodiverse leefomgeving’ is als meetbaar doel geformuleerd: in 2030 is de populatie van huismussen, huiszwaluwen, gierzwaluwen en vleermuizen gelijk of verbeterd ten opzichte van 2025.

De ASDO vindt dit een erg specifiek doel en vraagt zich af of dit passend is geformuleerd bij het thema Sociale Duurzaamheid. In ieder geval vraagt dit om een toelichting. In vergelijking met de andere geformuleerde doelstellingen bij dit speerpunt is deze heel specifiek.

- In het plan wordt gerefereerd aan de betrokkenheid van inwoners. Hierbij wordt aangegeven dat zowel aandacht wordt gegeven aan kennis en bewustwording als het ruimte geven aan inwonersinitiatieven. Voor de toetsing worden diverse monitoringsinstrumenten genoemd.

De ASDO vraagt in relatie tot de monitoring om als centraal punt mee te nemen of de ingezette acties daadwerkelijk bijdragen aan het betrekken en ruimte geven aan inwoners in brede vertegenwoordiging. Dit om inzichtelijk te maken of het doel dat een gezonde en duurzame samenleving voor iedereen toegankelijk is centraal blijft staan.

- Voor het speerpunt ‘Lokaal, vers en onbewerkte voeding is voor alle inwoners beschikbaar’ vragen we aandacht voor de prijsstelling van gezonde voeding om toegankelijkheid voor iedereen ook hier te ondersteunen.
- Als laatste aandachtspunt geven we aan duidelijk verbinding te leggen met de beleidsontwikkeling Gezonde Fysieke Leefomgeving.

IMPACT ADVIES VOOR DE INWONERS C.Q. DE SPECIFIEKE DOELGROEP VAN HET ADVIES

Het toevoegen van Sociale Duurzaamheid aan het programma Duurzaam Ooststellingwerf 2025-2030 legt de verbinding tussen initiatieven gerelateerd aan duurzaamheid en de betekenis die dit voor inwoners heeft. Daarbij is de doelstelling dat een gezonde en duurzame samenleving voor iedereen toegankelijk moet zijn. De nadruk ligt hierbij op de toegankelijkheid en beschikbaarheid van voorzieningen, maar ook de rol en betrokkenheid van inwoners zelf. Inwonersinitiatieven op dit terrein zullen gestimuleerd worden en positief ondersteund.

KORTE SAMENVATTING ADVIES

In het programmaplan Duurzaam Ooststellingwerf 2025-2030 is het thema Sociale Duurzaamheid nieuw ten opzichte van het plan van 2021. Het thema Sociale Duurzaamheid het als kern dat duurzaamheidsmaatregelen bijdragen aan het welzijn van alle inwoners, nu en in de toekomst en dat toegankelijkheid voor alle inwoners van belang is. Om hier aan te werken zijn 5 speerpunten benoemd en zijn deze in het plan uitgewerkt in doelstellingen en uitvoeringsagenda. Het ASDO staat positief tegenover het geschetste beleid t.a.v. Sociale Duurzaamheid in het programmaplan. Belangrijk aandachtspunt is dat in de werkwijze en monitoring de hoofddoelstelling van een gezonde en duurzame samenleving voor alle inwoners een belangrijk focuspunt blijft. Daarnaast is het van belang om de samenhang met andere

beleidsinitiatieven te blijven aanbrengen, o.a. de relatie met het armoedebelief en de ontwikkelingen op het gebied van gezondheid en fysieke leefomgeving.